

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

SESTANEK MED VLADO IN PREDSTAVNIKI SINDIKALNE FEDERACIJE

Predsednik vlade pozval sindikate naj ne proglasijo splošne stavke

Do zaključka redakcije nismo dobili drugih podrobnosti o sestanku

RIM, 8. — V palači Chigi se je nocoj ob 18.30 začel sestanek med vlado in predstavniki sindikalne federacije CGIL, CISL in UIL. Vlado zastopajo predsednik Rumor, finančni minister Giolitti, La Malfa in Colombo; tri sindikalne konfederacije pa glavni tajniki Lama (CGIL), Storti (CISL) in Vanni (UIL).

Na sestanku je imel najprej poročilo v imenu vlade predsednik Rumor, nakar je govoril minister Giolitti o gospodarskem položaju. Za njim je o gospodarskem položaju govoril tudi glavni tajnik CGIL Lama, nato pa je poročilo Giolitti-ja dopolnil še zakladnik minister La Malfa. Za njimi so govorili glavni tajnik CISL Storti, glavni tajnik UIL Vanni in finančni minister Colombo.

Predsednik vlade Rumor je v uvodu poudaril, da morajo sedaj vsi vložiti vse napore za premostitev hudih gospodarskih težav in da je to tudi glavna naloga vlade. Treba je začeti boj proti inflaciji, za izboljšanje plačilne bilance in za obrambo resnične vrednosti delavskih plač. Rumor je nato pozval sindikate, naj si prizadevajo, da bi italijanska proizvodnja postala še bolj kompetitivna. Obenem pa je dejal, da je treba preprečiti naraščanje cen in da je dolžnost vseh socialnih komponent, da prispevajo po svojih močeh za čimvečje socialne in proizvodne naložbe.

Nato je predsednik vlade obrazložil sindikalistom, da se je vlada v zadnjih časih znašla v velikih težavah zaradi sprememb v svetovnem gospodarskem položaju, kar jo je prisililo, da je morala spreminjati svoje načrte in vložiti vse sile za ohranitev proizvodnje in zaposlitvene ravni. Priznal je, da so sindikalne organizacije velik delež pri teh naporih. Nato je zagotovil sindikalistom, da so pripravili skupek ukrepov, o katerih bo vlada kmalu razpravljala in odločala. Toda za uspešno uresničevanje teh pobud, je dejal Rumor, morajo vsi vložiti svoj trud in se žrtvovati, da se bo proizvodnja povečala, da se bo temu primerno povečal izvoz, zmanjšala notranja poročnja, ter da se uvede strogo nadzorstvo nad javnimi stroški in smotno izkoristijo sredstva za proizvodne in socialne naložbe.

Potem ko je izjavil, da se vlada zaveda težav, ki jih mora prenašati prebivalstvo zlasti pa delavci, ter

da razume zaskrbljenost sindikalnih organizacij, je poudaril: »Vlada pa ima sedaj dolžnost, da iskreno in lojalno tudi opozori na škodljivost napovedi splošne stavke v se danjem hudem položaju. Stavka ne more pomagati pri reševanju stvarnih vprašanj, ki so na dnevnem redu, hkrati pa predstavlja element resne motnje v sedanjem času, ki ga je treba izkoristiti za okrepitev vseh dejavnosti. Zato se vlada sklicuje na resen čut odgovornosti, ki so ga sindikati vedno pokazali.« Sestanek je trajal pozno v noč. Do zaključka redakcije nismo dobili drugih vesti, razen izveščev govora predsednika vlade Rumorja.

Trgovci grozijo s splošno zaporo

RIM, 8. — »Več kot milijon trgovcev in gostincev bo prisiljen opovedati zaporo, če ne bo vlada v najkrajšem času sprejela primerne ukrepe,« je izjavil predsednik vsedravnega zveze trgovcev Orlando. O zapori in o drugih protestnih akcijah bodo razpravljali na izredni skupščini vsedravnega zveze, ki bo kmalu sklicana.

Orlando je še dodal, da so bili trgovci in gostinci prvi, ki so pomagali vladi pri uresničevanju nujnih protinflacijskih ukrepov sprejetih lani julija, da pa sedaj ne morejo več prenašati zamrznjenih cen na drobno in razni stroškov zaradi podražitev na vseh ostalih področjih.

Prav tako je bila sklicana izredna skupščina vsedravnega zveze javnih lokalov, na kateri bodo razpravljali o ukrepih, ki jih je treba sprejeti v obrambo turističnih in gostinskih obratov. Predsednik zveze, pravi sporočilo, ki je bilo poslano članikom, bo na skupščini predlagal vsedravno stavko vseh neodvisnih trgovskih in turističnih delavcev, če ne bodo odmrznili cen.

PANAMA, 8. — Ameriški zunanji minister Henry Kissinger je že zaključil svoj kratek obisk v Panami, kjer je podpisal nov sporazum o upravljanju Panamskega prekopu.

Splošna stavka v Neaplju

NEAPELJ, 8. — V Kampaniji je bila danes splošna stavka, ki jo je proglasila CGIL, CISL in UIL. Stavka je popolnoma uspešna. V Neaplju se je na Trgu plebiscita zbralo več kot 60.000 delavcev, katerim je sprejeto vsedravno stavko Fiom Bruno Trentin. Sindikalna federacija je napovedala stavko proti naraščajoči dragini, obenem pa tudi zato, da bi opozorila vlado, da želene in krajevne oblasti na gospodarsko krizo v deželi. Poleg delavcev raznih industrijskih vej so stavkali tudi bolnišniški uslužbenci, uslužbenci kra-

Za tehničnih razlogov je danes odpadla običajna tedenska priloga izbora članov ljubljanskega »Delca«.

jevnih ustanov, trgovci, gostinci, uslužbenci zavarovalnih zavodov, številnih zadrug in drugi. Za več ur je bil ustavljen ves mestni in medmestni javni promet. Zaprti so bili tudi vsi kinematografi.

Protiinflacijska akcija v Jugoslaviji

BEOGRAD, 8. — V zveznem izvršnem svetu je bil danes na sestanku s podpredsedniki izvršnih svetov republik in pokrajin proučen predlog letošnjega programa protinflacijske akcije. Na seji, ki ji je predsedoval podpredsednik zveznega izvršnega sveta dr. Jakov Sirotković, so vsi udeleženci dali polno podporo osnovnim smerem, ki se predvidevajo v borbi proti inflaciji. Pri tem je bilo opozorjeno na potrebo določanja neposrednih nalog zveze v okviru tega programa in tistih poslov, ki jih je treba koordinirati z republikami, s pokrajinami in z organizacijami združenega dela. Poudarjeno je bilo, da je potrebno, da se hitro sprejmejo rešitve sistemskih značajev v skladu z novo ustavo

VEČ KOT ŠTIRI LETA PO TRAGIČNI EKSPLOZIJI NA TRGU FONTANA

KONČANA PREISKAVA O MILANSKEM ATENTATU FAŠISTA FREDI IN VENTURA OBTOŽENA POKOLA

Javni tožilec predlagal odprtje sodnega postopka zaradi pokola tudi proti Marcu Pozzanu - Dokončni sklep pritiče preiskovalnemu sodniku - Kopica dokazov proti fašistični celici - Položaj drugih obtožencev

MILAN, 8. — Namestnik državnega pravdnika iz Milana dr. Emilio Alessandrini, ki opravlja funkcijo javnega tožilca v sodni preiskavi o bombnih atentatih iz leta 1969 in o pokolu v milanski kmečkici, ki je danes predlagal sproženje sodnega postopka pri milanskem porotnem sodišču proti pravniku iz Padove Francu Fredi, zalozniku iz Castelfranca Giovanni Venturi in bivšemu slugi Marcu Pozzanu pod obtožbo namernega pokola.

Zaključki, do katerih je prišel javni tožilec v preiskavi, ki jo je vodil preiskovalni sodnik dr. Gerardo D'Ambrosio, so vsebovani v 425 tipkanih straneh obsejočega dokumentu, ki je bil izročen danes sodišču. Dokončni sklep o odprtju sodnega postopka pritiče sodniku D'Ambrosio, ki ga predlogi javnega tožilca ne obvezujejo.

Dr. Alessandrini dolži Fredo, Venturo in Pozzana, da so izvedli 22 bombnih atentatov v času med 25. aprilom 1969 in 12. decembrom istega leta in pri katerih je bilo 16 oseb ubitih, 136 pa ranjenih. Za številne druge osebe, ki so bile vpletene v preiskavo, predlaga javni tožilec različne rešitve. Za čas-

Konferenca komunističnih delavcev

GENOVA, 8. — Tukaj se je danes začela ob navzočnosti glavnega tajnika KPI Berlinguerja šesta vsedravnna konferenca komunističnih delavcev. V športni palači se je zbralo 4000 delegatov in 1500 gostov političnih strank, sindikatov in drugih organizacij. Navzoče so tudi nekatere tuje delegacije.

Konferenco je odprl član osrednjega vodstva Fernando Di Giulio, ki je dejal, da je Rumorjeva vlada ob svoji ustanovitvi pomenila pozitivno spremembo v pogledu prejšnje Andreottijeve vlade. Takoj nato pa je pripomnil, da je treba storiti vse, da se Italija izvleče iz sedanjih gospodarskih težav, uresničiti v državi stvarno politiko socialnih reform, določiti nov način gospodarskega razvoja, ki bo ovrnil ogromne potencialne sile italijanskega dela.

Di Giulio je poudaril, da je prišlo do sedanjega hudega gospodarskega in političnega položaja v državi zaradi zgrešene razvojne politike v zadnjih letih v korist velikih italijanskih in mednarodnih finančnih in monopolističnih družb, ki so si ustvarile velika bogastva na račun delavcev. Prvo vprašanje, ki ga je treba sedaj rešiti, je dejal Di Giulio, je obramba kupne moči delavskih plač. V tem smislu se mora vsak delavec vključiti v boj za nadzorovanje cen.

OSREDNJA PROSLAVA SLOVENSKEGA KULTURNEGA PRAZNIKA V KULTURNEM DOMU

V duhu Prešernovega izročila je zajet smisel naših naporov

Slavosni govori imel predsednik SPZ prof. Klavdij Palčič, kulturni spored pa so izvajali Tržaški oktet, Tržaški partizanski pevski zbor in člani SAG z izborom iz sodobnega pesniškega in proznega ustvarjanja v zamejstvu

Pogled v dvorano med nastopom Tržaškega partizanskega zbora

Kulturni dom je bil sinoči, kot že vrsto let prej, prizorišče osrednje zamejske proslave Dneva slovenske kulture, ki jo je letos priredila Slovenska prosvetna zveza. Do kraja polna dvorana je bila vnovič potrdila kulturne osveščeneosti naših ljudi, bila je potrdila zvestobe velikim idealom slovenstva, svobode in napredka, ki jih je s svojo umetniško močjo in miselno daljnovidnostjo nakazal veliki pesnik France Prešeren, idealom, ob katerih so se navdihovali tudi drugi veliki duhovi slovenskega naroda za njim in ki so slovenski narod vodili v narodnosvobodilni epopeji in se v njej prvič skoraj v celoti uresničili.

Duh teh idealov je bil značilen tudi za sinočno proslavo in naravnost je, da je prejel slavosnični nagovor predsednika Slovenske prosvetne zveze prof. Palčiča in celoten spored, ki so ga izvajali Tržaški vokalni oktet, Partizanski pevski zbor in pa člani Slovenskega amaterskega gledališča v Trstu.

Ze v uvodu je prof. Palčič poudaril, da slovenski kulturni praznik ne pomeni samo oddolžitve spominu našega velika pesnika Prešerna, ampak in predvsem priložnost, da osredotočimo svojo pozornost na stvarnost skozi katero se prebivamo. Stanja naše kulture v tem času in prostoru ne moremo zajeti v še tako popolnem seznamu imen ustvarjalcev na raznih področjih umetnosti, kajti pojem kulture, ki nas zanima, je širši in zajema celotno podobo našega življenja.

Zvest, da je bila predvsem kultura oblikovalca naše narodne osebnosti — je dejal govornik — je prešla globoko v zavest vseh nas. Naša zgodovina niso pekat te posebnosti in Prešeren je bil najodličnejši v usodnosti tega procesa.

Potreba po demokratizaciji kulture je danes pereč problem, zvezo aktualen — je nadaljeval Palčič — še posebno zaradi protislovij, ki jih hrupnost in nezadržanost potrošniške civilizacije ustvarja v tem smislu. Za nas Slovence v zamejstvu, ki kot osebi živimo v vsakdanjem stiku z življenjem 50-milijonskega naroda in njegovih struktur, se ta problematičnost še stopnjuje. Kot taki smo izpostavljeni križnemu ostreljevanju z vsakovrstnimi odtujujočimi sporocili, vsem manirnim, stereotipnega obnašanja, vsem zasedam manipulantom človeških možganov. Ohraniti lastno pristno podobo v takem vrvežu predstavlja dobrošno more osveščenoosti. Ohranitev narodnostne podobe cele skupnosti pa terja jasne ideje in trdne volje. Ob teh nujnostih se še zlasti mi, Slovenci v zamejstvu, znajdemo v kontinuiteti s tradicijo, ki izhaja iz fenomena Prešeren; kultura mora biti odsejujoča, če postane kultura naroda. Iz nje izhaja narodnostna zavest, ki oblikuje narodu dostojanstvo in mu vliva moči, da lahko brez kompleksov stopa v sinhroniji s časom.

V tem pripravljanju obnavljamo na ta dan vezi s preteklostjo izpred 125 in več leti in vemo, da je še vedno zajet v duhu Prešernovega izročila smisel naših naporov, da ohranimo svojo avtentičnost kot najplemenitejši izraz človeškega dostojanstva in njegovih pravic ter da je še zmerom pot do tega cilja v tesni povezanosti kulture in naroda. V tej zavesti je tudi zagotovilo, da se kljub vrtincu vsakodnevnih skrbi in psevdovrednot ne bomo odpovedali volji po oblikovanju lastne podobe, v jasni slutnji, da je to še enkrat rešitev pred odtujitvijo.

Ko je govoril o svestnosti značilnosti slovenstva v zamejstvu in o enotnem kulturnem slovenskem prostoru je prof. Palčič dejal, da deluje to načelo v dve smeri: nam zamejcem pomeni sporno bogatitev

(Nadaljevanje na 6. strani)

ZAVRNJENA ZAHTEVA PROIZVAJALCEV IN TRGOVCEV

CIP ni odobril odmrznitve cen

Kmalu podražitev bencina za 50 lir pri litru

RIM, 8. — Medministrski odbor za cene je zavrnil zahteve, ki so jih postavila podjetja za odmrznitev cen 21 vrst blaga, ki so bile zaradi mrznitve z vladnim odlokom julija lanskega leta. S tem je medministrski odbor za cene — CIP — preprečil za nekaj časa podražitev blaga široke potrošnje, čigar cene ostanejo zamrznjene. To je že tretji sklep medministrskega odbora proti odmrznitvi cen. Do sedaj je CIP odobril le spremembo cene testenin izdelanih iz trde pšenice.

Po izjavi ministrskega podtajnika za industrijo Servadei je popolnoma propadla zamisel, ki je bila dana na nedavnem sestanku tajnikov vladnih strank, o izmenični prepovedi avtomobilskega prometa med tednom. Servadei je poudaril, da pride ta način prepovedi prometa v poštev le ob nedeljah in praznikih. Toda tudi to vprašanje, kot vsa druga vprašanja, ki so bila v tih časih na dnevnem redu delce ukrepov o varčevanju z naftnimi proizvodi, proučujejo posebne komisije.

Servadei meni, da se resno postavlja vprašanje racioniranja bencina. Zdi se, da bo prevladalo mnenje, da se, določiti za manjše avtomobile po 50 litrov mesečno bencina, osebam pa, ki potrebujejo avtomobil za delo, se jim bo dodalo še 100 litrov mesečno. Glede po- višanja cene bencina, ki bi moralo stopiti v veljavo v najkrajšem času, pa se govori o 50 lirah pri litru za super in 40 lir za navaden bencin. Plinsko olje za tovornjake naj bi se podražilo za 20 lir.

komisije za mednarodna vprašanja SZDL Hrvaške Uzelac in načelnik komisije za gospodarske odnose s tujino Karlovič.

Časnikarska zbornica o obsodbah časnikarjev

RIM, 8. — Izvršni odbor vsedravnega sveta časnikarske zbornice je na današnji seji zaskrbljenostjo proučil nekatere nedavne razsode proti časnikarjem, v katerih so sodniki poleg kazni odredili tudi suspendiranje od opravljanja časnikarskega poklica. Časnikarska zbornica meni, da so tovrstni ukrepi v nasprotju z ustavo, ki v členu 21 jamči svobodo tiska, pa tudi v nasprotju z zakonom o tisku, ki pripisuje časnikarski zbornici pristojnost, da razsoda o morebitnih kršitvah poklicnih dolžnosti časnikarjev. Zato je časnikarska zbornica sklenila, da sproži postopek zaradi konflikta pristojnosti pri kasacijskem sodišču in da prijavi sodnike, ki so odredili omenjene protistavne ukrepe, zaradi kršitve drugega odstavka člena 524 zakonika o kazenskem postopku, se pravi ker so si lastili pravico, ki jo zakon izrecno pripisuje administrativnim organom.

Člani pripravljalnega odbora so se vrnili iz Beograda v Trst

Zaneti na uradnem obisku v Zagrebu

Včeraj so se vrnili v Trst predstavniki pripravljalnega odbora konference o manjšinah, ki jo bo majna priredila tržaška pokrajina in ki so bili od torka v Beogradu in v Vojvodini. Predstavniki pripravljalnega odbora so se v torku udeležili tiskovne konference, ki jo je vodil predsednik pokrajine Zaneti v prostorih časnikarskega krožka v Beogradu in o kateri smo obširno poročali. Poleg tega so se člani pripravljalnega odbora sestali tudi z vodilnimi predstavniki SZDL Beograda in avtonomne dežele Vojvodine.

Predsednik Zaneti pa je imel z ožimi sodelavci ob tej priložnosti tudi razgovore s pomočnikom jugoslovanskega ministra za zunanje zadeve Dizdarevičem, predsednikom komisije za zunanje zadeve SZDL Jugoslavije Belovskim in italijanskim veleposlanikom v Beogradu Macottu.

Ob povratku se je predsednik Zaneti ustavil v Zagrebu, kjer se je razgovorjal s predstavnikom hrvaške vlade o gospodarskem in kulturnem sodelovanju med SR Hrvaško in deželo Furlanijo - Julijsko krajino. Zaneti pa so sprejeli podpredsednik vlade Božič, načelnik

Britanski rudarji potrdili stavko

LONDON, 8. — Britanski rudarji niso sprejeli Heathovega poziva in so potrdili sklep o proglasitvi splošne stavke, ki se bo začela v nedeljo. Sklep je sprejelo vodstvo sindikata rudarjev skoraj soglasno. Verjetno je, da so rudarji zavzeli nepopustljivo stališče tudi zaradi hudih obtožb, ki jih je sam Heath izrekel sinoči v svojem televizijskem govoru. Premier je namreč dejal, da so se »komunisti in ekstremisti« vrnili v sindikat rudarjev in bi s stavko hoteli zrušiti vlado. Po Heathovih besedah bodo morali Angličani na predčasnih volitvah 28. februarja

sklepati, ali želijo »močno vlado«, ki bo znala voditi odločen boj proti inflaciji, ali pa tako vlado, ki bi popustila pred sindikalnim pritiskom.

Heathov sklep o sklicanju predčasnih volitev je na splošno naletel na negativne reakcije, celo v samih konservativnih vrstah. Še posebno pa so Heatha kritizirali industrijski, sindikati ter liberalna in seveda laburistična stranka. Laburistični voditelj Wilson je dejal, da je vlad »sklicala volitve« v znamenju panike, da bi prikrila dejstvo, da ne zna vladati. Če bodo

laburisti zmagali na volitvah, bodo rešili spor z rudarji s pogajanjem,« je dejal Wilson, ki pa je poudaril, da to sploh ni osrednji problem. Vprašanje je širše, je dejal, saj zahteva vso konservativno politiko in najbolj kočljive probleme države. Wilson je tudi napovedal, da bo morda laburistična vlada sklicala referendum o vstopu Velike Britanije v EGS.

(Na sliki: predsednik sindikata rudarjev Gormley sporoča časnikarjem sklep o potrditvi splošne stavke.)

Solidarnost z beneškimi Slovenci

Sindikat slovenske šole

Sindikat slovenske šole v deželi Furlaniji - Julijsko krajino je zvezi z prepovedjo pošilskega poučevanja slovensčine v Brdu in Teru v Beneški Sloveniji naslovil na vidskega prefekta, vidskega šolskega skrbnika, prosvetnega ministra, predsednika ministrskega sveta, predsednika poslanske zbornice, predsednika senata, predsednika deželnega sveta, vidskega pokrajinskega predsednika, prosvetno društvo »Ivan Trnko«, prof. Vilijena Černa, poslanca Lorisa Fortunata, Guidea Ceccherinija, Corrada Belcija, Albina Škerca, Maria Lizzera, Maria Marocco, Maria Torosa, Guglielma Pelizzo in Bruna Lepreja naslednje prortestno pismo:

Sindikat slovenske šole za deželo Furlanijo - Julijsko krajino je zvezi z ogorčenjem, da ob oblasti prepoveda pouk slovenskega materinje jezika o pošilskem pouku v Brdu in Teru.

Ugotovil je, da so tako oblasti prekršile samovoljno načela republiške ustave, človekove pravice ter zedavne veljavne zakonske predpise; zato odločno oboja ta protidemokratski, krivični in protizakoniti ukrep, ki škoduje tudi ugledu demokratske države.

Pismo sta podpisala tajnika sindikata v Trstu in Gorici.

DANES

Sestanek med vlado in sindikati o gospodarskem položaju in o ukrepih, ki bi jih bilo treba sprejeti, da se zavre naraščanje cen in da se zagotovi kupna moč plač delavcev je trajal pozno v noč. Pred zaključkom redakcije smo dobili le kratke vesti o poteku sestanka in kratke izveščev iz govora predsednika Rumorja, v katerem je med drugim povedal, da je dolžnost vlade, da opozori sindikate na »škodljivost napovedi splošne stavke v sedanjem hudem položaju«.

V prireditvi Slovenske prosvetne zveze je bila sinoči v tržaškem Kulturnem domu osrednja proslava slovenskega kulturnega praznika. Slavosni govori je imel predsednik SPZ Klavdij Palčič, kulturni spored pa so izvajali Tržaški oktet, Tržaški partizanski pevski zbor in člani Slovenskega amaterskega gledališča. Med gosti je bil tudi letošnji nagradenec s Prešernovo nagrado slikar Lojze Spacal.

Ob zaključku preiskave o bombnih atentatih leta 1969 je javni tožilec dr. Alessandrini predlagal odprtje sodnega postopka zaradi pokola proti fašistom Francu Fredi, Giovanniu Venturi in Marcu Pozzanu. Alessandrini navaja kopico dokazov, ki so jih preiskovalci zbrali proti fašistični celici iz Veneta.

Dve ločeni uradni sporočili o ponedeljkovem sestanku pokrajinskega vodstva PSI

Kot je razvidno iz obširnih poverljivih podatkov obeh uradnih poročil, so bili talistiša ostro nasprotna, oziroma se je spor še zaostрил. Očitno ni prišlo do učinkovitega posredovanja središnjega vodstva, o katerem se mnogo govorilo in zaradi kate-

● Občinska uprava sporoča, da je bil izzreban listek loterije, ki jo organizira občinska umestnostna komisija. Imetnik listka številka 25014 bo prejel sliko Renata Ariosja (o.lje). Slika je na razpolago v sobi

Občinska uprava sporoča, da je izrebran listek loterije, ki jo organizira občinska umetnostna galerija Imetnik listka številka 25014 prejel sliko Renata Ariostja (slika). Slika je na razpolago v sobi

Pri tem se jih je tudi nekaj ralo, na srečo pa ne prehudo. Vsem

Še več drugih potnikov je utrpelo manjše poškodbe in se niso niti zatekli po zdravniško pomoč. O zadevi so uvedli preiskavo tako agenti železniške policije kot krajevni oddelk uprave železnic.

v delavnih odpravili na krajši
v okolico ali na počitnice v
e, bodo imeli sedaj na razpo
dve telefonski številki, preko
rih jim bo SIP nudila informaci
stanju cest in vremenskih pri
h.

...r je niso mogli odpreti, so od-
ušili kos zidu in izginili z jekle-
blagajno, ki tehta nad 100 kg
v kateri je bilo 8 milijonov lir
kov. Čeki pa so za tatove brez
kake vrednosti, ker so jih včeraj
utraj v bankah že razveljavili.

MENJALNICA
vseh tujih valut

Mali oglasi

ŠČEMO VAJENKO ali pomočnico
trgovino jestvin Telefonirati: 722806
410512.

PO ŠTIRINDEVAJSETH LETIH

Do 1. aprila letos zadnja prijava dohodkov «Vanoni»

Prijava se nanaša na dohodke iz leta 1973 in jo bomo torej izpolnili kakor v prejšnjih letih

Letos bomo zadnjič izpolnili prijavo dohodkov «Vanoni». Finančni inšpektorat nam bomo lahko izročili najkasneje do 1. aprila, kajti zadnji dan marca bo nedelja in bo rok za izročitev prijave po zakonu podaljšan za en dan. Letošnja prijava po štirindevajseta po vrsti, t.j. v celoti jo je tedaj finančni minister Ezio Vanoni leta 1951.

Glede na to, da se bo letošnja prijava nanašala na dohodke, ki smo jih zabeležili v lanskem letu, to je pred nastopom druge faze tako imenovane davčne prenosne, se izpolnjevanje obrazcev ne bo bistveno razlikovalo od lanskega. Vpisali bomo torej kosmate dohodke in nam vedeli njihove izvore, odbili pa bomo stroške in izgube, ki smo jih zabeležili pri ustvarjanju dohodkov. Davek se bo računal na podlagi obdavčitvene osnove, to je na podlagi razlike med kosmatim dohodkom in zabeleženimi odbitki.

Vprašanje, ki nastaja po uvedbi druge faze davčne prenosne, je, čemu bo služila letošnja prijava dohodkov finančnemu organu, ko nam vendar po novem odteguje davke od samem izplačevanju mezde ali plače. Po starem sistemu je davčna prijava služila za to, da je finančna uprava določila višino davkov, ki naj bi jih plačevali davčni obvezanci v naslednjem letu, hkrati s tem pa tudi za določitev višine poravnave (conguaglio) za prejšnje leto. To velja tudi za dohodke, ustvarjene v letu 1973 in torej za davčno prijavo, ki jo bomo izročili finančni upravi do 1. aprila letos. Z uvedbo druge faze davčne prenosne (prvo fazo predstavlja uvedba davka na dodatno vrednost v začetku lanskega leta) pa je provizorično omejevanje davčnih zavezancev za naprej odpadlo.

Davčne karte, ki jih delijo v teh dneh, so znatno «lažje» od lanskih, saj se nanašajo samo na to, karavna za leto 1972. Zato pa so toliko lažje tudi kuverte, v katerih prejemamo mezde in plače. Tudi mi smo dejstva, da je davčna prenosna ob obdobju davčnih virov - pomislili samo na številne imetnike nižjih dohodkov, ki ne izpolnjujejo davčne prijave «Vanoni» in ki so zdaj krepko občutili uvedbo novega sistema - so sedanjim odtegljajem večji od lanskih davčnih nakazil, ker so se slednja nanašala na le verjetnostni dohodek, medtem ko se odtegljaji danes računajo na dejanski dohodek davčnih zavezancev.

Vanonijev sistem davčnega izterjavanja gre torej h koncu. Italijanska pravna ne bo zalovala za njim, saj je kljub najboljšim namenom njegovega izumitelja dosegel le malo uspeha. Zlasti pri premožnejših slojih prebivalstva se so utaje pomožne, kot morda še nikoli prej, poleg tega pa Vanonijev sistem ni odpravil osnovne hibe in nepravilnosti v italijanskem davčnem sistemu, da pobira namreč država največ, od države do posrednih davkov (na področju praznega blaga), tako da so najbolj prizadeti milijoni državljanov, ki imajo nižje dohodke, medtem ko je izteržek neposrednih davkov neprimerno manjši od tistega, na katerega bi lahko računali v davčno urejeni državi. Da pa je država na tem področju praktično brez moči, kaže med drugim tudi nedavna odustitev starih davkov velikim močim od industrijskega, trgovskega in profesionalnega področja.

ODLOŽEN PRIZIVNI PROCES
Z vojaškim traktorjem zvrnan teren za vilo
Prizivno sodišče je po večurni razpravi sklenilo odložiti proces proti majorju oddelka «Polgore» Mariu Cavassiju iz Milana, staremu 45 let, in proti zastopniku fiata iz Cerviniana Dinu Breggionu, staremu 50 let. Obtožena sta poveljevalci v sklopi vojske, ker sta se julija 1962 poslužila vojaškega traktorja

za zvrnanje terena, na katerem si je Breggion potem zgradil vilo. Prvostopenjsko sodišče v Vidmu ju je obsojilo na eno leto in 4 mesece zapore in jima kazen pomnilo. Vseeno pa sta vložila prilizivni obsojbi in prizivno sodišče je lani že začelo obravnavo, sklenilo pa je, da je treba še enkrat zaslišati vse priče.

Na tokratnem zasledanju (predsednik Franz, poročevalec Boschini, državni pravnik De Franco) sta se obtožena zagovarjala, čes da je traktor, ki navadno služi za odpiranje poti vojaški pehoti, bil na popravi pri zastopniku fiata. Po popravilu ga je bilo treba preizkusiti in zato so ga preizkusili - povsem naključno - prav na bližnjem terenu, kjer so bili veliki kupi zemlje. Nekaj časa pozneje pa si je Breggion prav tak naključno - zgradil ravno na tem zvrnanem terenu vilo.

Proces se bo nadaljeval 21. februarja popoldne.
● Jutri ob 11. uri bo organiziran ogled razstave «Trst od '700 do bo»

PODRL GA JE TAKSI

Devetletni otrok prva žrtev nedelj brez prometa

S kolesom se je peljal po Ul. Campo Marzio

Odkar so uvedli prepoved vožnje ob nedeljah, ki se bilo pri nas nobene hujše prometne nesreče. Zadnjič nedeljo pa smo zabeležili hudo nesrečo, ki je večerj zatehala svoje je smrtno, mlado žrtev, saj gre za komaj 9 let staro otroke. Malega Franca Borgehella iz Androne Campo Marzio je v nedeljo jutratje poril s svojim taksimom vrste Renault 47-letni Stelio D'Andrea z Lonjerske ceste 172.

Bilo je malo pred polnočjo, ko se je Franco peljal s kolesom po Ul. Campo Marzio, namenjen proti Campi Elisi. Ko se je prijel pod zastopništva fiat, ga je zaneslo na sredo ceste in ravno tedaj je za njim prišel taksist. Sofer ni ugotovil zavrti in je malega Franca silovito podrl na tla. Splošna sicer ni kazalo da bi se hudo rano, z rešitvijo Rdečega križa, so ga odpeljali v bolnišnico za otroke «B. Garofolo», kjer ga je službojuči zdravnik sprejel s prognozo okrevanja v tednu dni.

Toda duri uri pozneje se je Franco počutil slabo, zaradi česar so ga nemudoma odpeljali v glavno bolnišnico. Tu so ga sprejeli v nevrokirurški oddelku, kjer so mu ugotovili hude možganske poškodbe. Zdravnikom je bilo takoj jasno, da bo dokaj težko preživel in res je večerj malo prej 7. uro jutratja, kljub vsej zdravniški negi, izdihnil.

POKRAJINSKI NATEČAJ ZA RAVNATELJA MEDICINSKO MIKROGRAFSKEGA ODDELKA
Tržaška pokrajinska uprava razpisuje natečaj za ravnatelja medicinsko-mikrografskega oddelka pokrajinskega laboratorija za higieno in profilakso (stalež tehnične osebe, vodilna kariera prve stopnje, plača po parametru 380). Rok za predložitve prazen je 6. aprila letos, ko morajo priložiti dostaviti vse ustrezne dokumente.

Natečaj, ki bo po kvalifikacijah in izpizih, se lahko udeležijo ravnatelji in sodelavci medicinsko-mikrografskega oddelka pokrajinskih laboratorijev za higieno in profilakso, nadalje vsi, ki so v službi

VESTI Z ONSTRAN MEJE

ŠTEVILNE PREŠERNOVE PROSLAVE NA OBALI
Odstranjevanje posledic neurja v Izoli, Piranu in Portorožu
Kakor vsako leto so tudi letos organizirali na slovenski obali številne prireditve v počastitev slovenskega kulturnega praznika - obletnice smrti Franceta Prešerni. Sinoči je bila osrednja prireditev v koprskem gledališču, kjer je nastopil izolski mešani pevski zbor in članica SSG iz Trsta Lidija Kozlovč. Dopoldne je bila v koprskem gledališču tudi proslava za koprsko srednje šole. O Prešernovem poslanstvu v preteklosti in v današnji, socialistični stvarnosti, je govoril profesor Valerij Novak. Zanimiv pa je bil prispevek dijakov, ki so med drugim tudi recitali Prešernove pesmi, prevedene v tuje jezike. Šolske in druge proslave so bile tudi v vseh drugih obalnih mestih.

Ob slovenskem kulturnem prazniku so na obali odprli tudi dve razstavi. V koprski študijski knjižnici so razstavili slovenske leploslovne novosti v letu 1973, v piranski mestni galeriji pa likovna dela starih mojstrov.

V nedeljo dopoldne ob desetih pa

PREVERJANJE LEVE SREDINE V GORIŠKI OBČINI

Vprašanja industrijske cone in avtoportu so v ospredju razprav med zastopniki strank

Na vrsti so še nekateri drugi sestanki

Drugi se v Gorici sestane pokrajinsko vodstvo socialdemokratske stranke, popoldne bodo imeli republikanski svoj sestane, v ponedeljek pa se sestanejo vodstva KD in PSI. Na dnevnem redu imajo razpravo o razbitju pogajanj za morebitno sodelovanje levosredinskih strank v pokrajinski upravi. Ta so se razbila zaradi nesoglasja med socialisti in demokristjani zaradi vodenja psihiatrične umobolnice.

Drugega pa je v zdušje pri preverjanju delovanja občinske uprave v Gorici. V četrtek zvečer so se sestali zastopniki strank v krajevnem merilu, da bi nadaljevali z začetim delom. Rezultat prvega sestanka je bila odprava nespornostim v zvezi s konzultu za slovenska vprašanja, v četrtek zvečer pa so se pogovarjali o industrijski coni in o avtoportu.

Krščansko demokratsko stranko so zastopali tajnik stranke Roncone, župan De Simone, odbornik Brancati in načelnik svetovalske skupine Pagura; za socialdemokratsko stranko so bili prisotni odbornik Fantini ter svetovalec Zucali in Candussi ter tajnik stranke Zampini; PSI sta zastopala tajnik Del'Orco in občinski svetovalec Sanzin; Slovensko demokratsko zvezo tajnik Bratuž, odbornik Paulin in svetovalec Bratina; republikance pa so zastopali Portelli, Ascari in Segati.

Razprave niso zaključili na tem sestanku. O industrijski coni so dosegli načelni sporazum, ki predvideva izvajanje občinskega regulacijskega načrta. Prišlo je do sklepa, da bodo skušali čim bolj omiliti škodo za standreške kmete ter da bodo odkupili zemljišča po prosti tržni ceni dokler bo to mogoče. Skušali bodo čim kasneje izvajati zakon št. 865, ki predvideva razlašanje zemljišč.

Govor je bil tudi o avtoportu, ki bo na slovenski zemlji. Zastopniki SDZ so predlagali, da bi avtoportu uredili na sedanjem letališču, ki služi le maloštevilnim športnim letalom. Za letališče zaradi prekrškov, marveč tudi in predvsem ljudi, ki morajo na cesti v službo, da ugotovijo vzroke kake prometne nesreče in da pomagajo avtomobilistom, ki so se znašli v škripcih.

Goriški prometni policaji nimajo točno začrtanega delovnega okoliša. V glavnem jih opazi na naših cestah, vendarle pa imajo večjih podobne naloge tudi na cestah v demokratske pokrajine tja do Latise in do Vidma ter na tržaških cestah tja do Opčin. Istočasno pa prihajajo na delo na naše ceste njihovi kolegi iz drugih oddelkov.

Zaradi tega se podatki, ki nam jih je poveljstvo goriškega oddelka posredovalo, nanašajo na delo tega oddelka, ne pa na delo napravljeno na strogem področju goriške pokrajine. Poleg tega pa je treba tudi vedeti, da se ti podatki nanašajo le na delo prometnih policistov, ne pa tudi na delo karabinjerjev, finančnih stražnikov in mestnih redarjev.

Goriški agenti prometne policije so v prejšnjem letu izvedli 6.914 izvidov, kar je tisoč manj kot v prejšnjem letu. Tudi kilometrov so policijski avtomobili in motokliki prevozili manj kot leto prej: 673.535 km, kar je skoro za tretjino manj. Policisti so torej v marsičem štedili z gorivom.

Bili so na kraju 878 prometnih nesreč (tu se je njihova intervencija povečala v primerjavi s prejšnjim letom, in sestavili so ustrezne zapisnike. Iz njihovih podatkov je razvidno, da je v teh prometnih nesrečah izgubilo življenje 21 ljudi, ranjenih pa je bilo 664.

Lani so dali prometni policisti več glob kot kdajkoli prej. Teh je bilo 38.000, novčilo so skupno 74 milijonov lir. To je lep dohodek za državno blaginjo. Med glavnimi velja omeniti 108 glob lastnikom avtomobilov, ki niso plačali zavarovalnine, v zadnjem mesecu leta

KD sestavlja občinsko vodstvo
Danes ob 16. uri se na sedežu Krščanske demokracije v Ulici Angiolina sestanejo delegati sekcij. Ki bodo izvolili mestni občinski odbor stranke. Na sestanku bo 89 delegatov, ki so po sekcijah takole razdeljeni: sekcija Gorica - center 32 delegatov, sekcija Gorica - Montesanto 15, Podturen - S. Anna 20, Stražica, Podgora, Pevma 15 in Ločnik 6. Prejšnje dni so se sestala vodstva sekcij Montesanto in Podturen ter izvolila sekcijske tajnike in porazdelila ostale odgovornosti.

Posvetiti več skrbi mestni snagi
Goriški župan prejema pisma občanov, ki se pritožujejo zaradi nesnag v našem mestu. V teh pisnih občinah zahtevajo od občinske uprave večje napore za zagotavljanje čistoče ter ukrepe proti tistim, ki ne spoštujejo pravil o medsebojnem omikanem življenju. Ti pozivi izhajajo tudi iz bojazni, da ne bi postala nesnaga leglo bolezni.

NA POBUDO ENOTNEGA ODBORA
Deželna demonstracija v Vidmu proti novim vojaškim služnostim

Zborovanje 2. marca so sklicali zaradi novih vojaških služnosti v Kanal-ski dolini

V Vidmu se je sestel enotni odbor za agitacijo proti vojaškim služnostim, ki je oklical za 2. marec letos deželno protestno manifestacijo, ker so vojaške oblasti razširile vojaške služnosti na Kanalsko dolino ter na njen spodnji del Canal di Ferro in razpravljaljo o možnosti odpiranja novih poligonov na območju Spilimberga, ki je zaradi strelskih vaj že itak zelo prizadet.

Enotni odbor je pozval prebivalstvo k sodelovanju na tej demonstraciji ter odločno obsojilo uvajanje novih vojaških služnosti, ki zavracajo upravičene zahteve prebivalstva po razvoju svojega območja. Sestanka se je udeležila tudi delegacija enotnega odbora proti vojaškim služnostim s sedežem v Doberdolu.

Na sestanku videmskega odbora so preučili položaj, ki se slabša iz dneva v dan, čeprav se vedno številne množice upirajo temu pojavu, ki spravlja obsežna področja v vedno težavnejši gospodarski položaj.

Župan De Simone je osebno odgovoril nekaterim skupinam občanov, ki so se obrnili nanj s svojimi predlogi, preko časnikov pa izražajo hvalo napotkom občanov, ki se zavzemajo za ta vprašanja. Obenem dodaja, da troši za javno snago občinska uprava tolikšna sredstva, ki presegajo občinske finančne moči. Župan nadalje obžaluje, da napotki občinske uprave ne razumejo vsi občani enako ter da je žal še vedno nekaj takšnih, ki v nasprotju z dobrimi navadami o mestni snagi in redu ne upoštevajo potreb po skupnih naporih občine in občanov pri vzdrževanju snage, ki je v korist vsej skupnosti.

Podtajnik PRI Battaglia danes v Gorici

Podtajnik republikanske stranke posl. Adolfo Battaglia bo danes prišel v Gorico, kjer se bo na sedežu PRI na Korzu Italija 90, sestel z deželnimi voditelji. Na dnevnem redu bodo aktualna vprašanja, o prvi vrsti vprašanje referendumu o praporci. Prisotni bodo tudi deželni tajnik stranke inž. Di Re in deželni odbornik Mauro.

NAROČITE SE NA PRIMORSKI DNEVNIK

LETNI PREGLED DELA

Koristna služba prometnih policistov za varno vožnjo po naših cestah

Policisti so nudili pomoč tudi avtomobilistom z okvaro na vozilih

Pripadniki goriškega oddelka prometne policije so imeli tudi v prejšnjem letu polne roke dela. Avtomobilisti čuvarje reda na naših cestah cenijo in spoštujejo, ker ne vidijo v njih ljudi, ki dajejo globo zaradi prekrškov, marveč tudi in predvsem ljudi, ki morajo na cesti v službo, da ugotovijo vzroke kake prometne nesreče in da pomagajo avtomobilistom, ki so se znašli v škripcih.

Goriški prometni policaji nimajo točno začrtanega delovnega okoliša. V glavnem jih opazi na naših cestah, vendarle pa imajo večjih podobne naloge tudi na cestah v demokratske pokrajine tja do Latise in do Vidma ter na tržaških cestah tja do Opčin. Istočasno pa prihajajo na delo na naše ceste njihovi kolegi iz drugih oddelkov.

Dijaške smučarske tekme v Sappadi

V Sappadi je bilo v sredo, 6. februarja pokrajinsko srednjošolsko tekmovalstvo v smučanju. Tekmovali so dijaki in dijakinje nižjih srednjih šol v veselostolu. Med njimi so bili tudi dijaki slovenske srednje šole «Ivan Trinko». Na tekmovalstvu je sodelovalo 19 deklet. Dve sta bili disqualificirani, prvo mesto je zasedla Milena Petenzi (57'6), dijakinja srednje šole «Loechi», druga je bila Alessandra Felluga (1'10'5), srednja šola Gradisce, tretja pa Franca Piani (1'11'7), srednja šola pri uršulincih. Vanda Srebotnjak (slovenska srednja šola) je bila deveta s časom 1'22'3. Vesna Cargnel (slovenska srednja šola) pa je bila eš.

V moškem veselostolu je tekmovalo 32 fantov, sedem so jih disqualificirali. Prvi je bil Franco Cristiani (48'1), srednja šola «Loechi», drugi Andrea Oliveri (54'1), srednja šola «Favetti», tretji Mario Fanelli (54'3), srednja šola Romarino. Mauro Dornik (slovenska srednja šola) je bil deveti s časom 1'00'7, Peter Renner (slovenska srednja šola) pa enainvajseti s časom 1'29.

Vsi štirje tekmovalci slovenskih srednjih šol so aktivni člani smučarskega oddelka Slovenskega planinskega društva v Gorici.

V Ločniku nočejo ljudskih stanovanj!

V Ločniku nočejo ljudskih stanovanj! Občinski regulacijski načrt do leta 2000, ki je bil v Ločniku, prav blizu sedanega naselja, zgradili naselje ljudskih hiš in da bodo zemljo kupili na podlagi zakona št. 167, IACP naj bi na tem zemljišču zgradili velika stanovanja.

Pred dnevi so se nekateri občinski svetovaleci sestali s prebivalci. Ugotovljeno je bilo, da menijo na eni strani ljudje, da je pravilno, da se z gradnjo ljudskih stanovanj zavzame speculacija, vendarle na drugi strani ljudska stanovanja na področju Ločnika pomeni atentat na kulturno in slovensko fiziognomijo vasi, ki ima stoletno tradicijo in strogo določene etnične karakteristike.

To je torej mnenje furlanskih prebivalcev Ločnika. Ob tem lahko pomislimo samo na problem Standerža. Ničde od oblatnikov ni mislil in še vedno ne misli na «stoletno tradicijo in etnične karakteristike» Standerža, ko so tu gradili naselje gincev iz Istre, ko so gradili ljudska stanovanja v Kraški ulici, v splošnem delu vasi v Ulici sv. Mihaela. Nasprotno. Kljub protestom so stanovanja gradili v čimvečjem številu, samo da so čim bolj spreminjali z nosilnostjo ljudi italijanskega jezika starodavno slovensko podobo Standerža. V ljudske hiše v Ločniku pa bi se naselili v glavnem Furlanci.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

pridei danes, sobota, 9. februarja, ob 20.30 v Prosvetni dvorani v Gorici, Verdijev korzo 13

OSREDNJO PREŠERNOVO PROSLAVO

PROGRAM: govor in nastopi gojencev Glasbene matice, recitatorjev Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice, moškega pevskega zbora «Oton župančič» iz Standerža, mešanega pevskega zbora «Bojan» iz Dornberka in mladinskega pevskega zbora iz Gorice.

Vljudno vabljeni!

Prosveta

Na sedežu prosvetnega društva «Oton župančič» v Standeržu bo jutri, 10. februarja krajevna Prešernova proslava. Na sporedu je priložnostni govor, recitacije ter nastop pevskega zbora.

V Kulturnem domu v Sovodnjah bo jutri ob 17. uri na pobudo domačega prosvetnega društva, predvajanje barvnega slovenskega filma «Cvetje v jeseni».

Razstava beneških mojstrov v Ljubljani zanje uspeh

Razstava beneških mojstrov-slikarjev iz osamejstega stoletja, ki je v dveh mesecih in pol odprta v goriški palači Attens imela velik uspeh, privablja zanimanje ljubljancem in sploh ljubiteljem umetnosti v Sloveniji. Razstavo so odprli konec januarja v Narodni galeriji in si jo je že v piclih petnajstih dneh ogledalo deset tisoč ljudi.

Danes in jutri odprta črpalka AGIP v Tržaški ulici

Od danes dalje bo ob sobotah popoldne in nedeljah ves dan odprta za tiste, ki imajo dovoljenje za vožnjo z avtomobili od prazniških, benecinska črpalka AGIP v Tržaški ulici namesto črpalke istega podjetja pri Mostu 9. avgusta.

Razna obvestila

Pokrajinska uprava v Gorici je razpisala javni natečaj za službo asistenta-topografarja na tehničnem zavodu «Fermi» v Gorici. Prosnje je treba vložiti do 9. marca t.l. na pokrajinsko upravo v Gorici, Korzo Italija 55. Podrobnejše informacije na personalnem oddelku pokrajinske uprave.

● Deželna uprava bo tudi letos, na podlagi zakona 26.6.1970, št. 24, dala stipendije za dijakine in visokošolce, ki so sinovi ali sirote izseljenec, ki so imeli stalno bivališče na deželno ozemlju. Natečaj se lahko udeležijo dijaki ali visokošolci, ki bi želeli obiskovati srednje ali strokovne šole ter univerze na deželno ozemlju. Prosnje je treba vložiti na pristojnih občinah do 31. marca t.l. Podrobnejša pojasnila na vseh županstvih.

● Posoški fotografski krožek prireditri tri večere predavanj, kjer bodo člani krožka govorili o fotografski tehniki, o razvijanju filmov ter o pripomočkih, ki pridejo pri fotografiranju v poštev. Predavanja, ki bodo na sedežu krožka v Ločniku, Ulica Camposanto 7 s pričetkom ob 20.30, bodo v dneh 13., 14. in 15. februarja.

Šolske vesti

Na oglašni deski šolskega skrbništva imajo objavljeno lestvico profesorjev, ki poučujejo na višjih slovenskih šolah v Gorici in Trstu. Lestvica bo na ogled do 17. t.m.

Kino

Gorica
VERDI 17.00-21.30 «Fantasia», Barvni Walt Disneyev film.
CORSO 16.15-18.30-21.30 «Polvere di stelle», A. Sordi in M. Vitti. Barvni film.
MODERNISSIMO 17.00-22.00 «Ingrid sulla strada», J. Agren in E. M. Salerno. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
VITTORIA 16.30-21.30 «Afrika», I. Staccioli in M. Donati. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
CENTRALE 17.15-21.30 «I professionisti», B. Lancaster in C. Cardinale. Barvni film.

Tržič
AZZURRO 17.30-22.00 «Il girotondo dell'amore», Barvni film.
EXCELSIOR 16.00-22.00 «La spada nella roccia», Barvna risanka.
PRINCIPE 17.30-22.00 «L'agente speciale McKintosh», Barvni film.

Nova Gorica
SOCA «Rdeči bambi», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.
SVOBODA «Lovci na izsiljevalce», angleški barvni film ob 18.00 in 20.00.
DESKLE «Begunec», slovenski barvni film ob 19.30.

RENCE «Eten je osamljena številka», ameriški barvni film ob 19.30.
PRVACINA Prosto.

DEZURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Villa San Giusto, Korzo Italija 244, tel. 83538.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU
Danes ves dan in ponoči je v Trzicu dežurna lekarna Centrale, Trg Republike, tel. 72341.

Iz goriskega matičnega urada
ROJSTVA: Filippo Colugnati, Luca Venier.
SMRTI: 55-letna gospodinja Ovidia Graumer, 60-letni delavec Carlo Tegen.

JANEZ VIPOTNIK NA PREŠERNOVI PROSLAVI V LJUBLJANI

Naša doba je zelo ugodna za kulturno ustvarjalnost

Resnična kulturna izpoved je nenehna spodbuda tvornim silam delovnega človeka in neizčrpen vir za bogatitev njegovega duha, njegovega srca

Na osrednji Prešernovi proslavi v Ljubljani, o kateri smo obširneje poročali včeraj, je imel slavnostni govor generalni ravnatelj RTV Ljubljana Janez Vipotnik, ki je v začetku poudaril, da slavimo letos na dan slovenskega kulturnega praznika 125-letnico smrti našega velikega Prešerna, hkrati pa tudi 30-letnico prvega plenuma slovenskih kulturnih delavcev, ki je bil 4. in 5. januarja 1944 v Semicu in na katerem je 70 slovenskih kulturnih delavcev sprejelo manifest, v katerem so ugotovili identičnost idej z idejami narodnoosvobodilne borbe in pozvali kulturne delavce, naj črpa svojo ustvarjalno moč iz narodnoosvobodilnega boja. Nato je Vipotnik nadaljeval:

Obujanje spominov na plenum kulturnikov nam spet razkriva vsestranost narodnoosvobodilnega boja, ki je v svojih vrstah in ob svojem programu združeval vse napredne ljudi in vse plasti slovenskega življenja. Toda združeval ne le po ljudeh, marveč po delu. Kakor druge zvrsti javnega življenja, je bilo tudi kulturno življenje čvrsto organizirano v partijskih enotah in v zaledju, na okupiranem ozemlju in celo v ilegali. Številne partijske kulturne skupine so s puškami na ramenih opravlale svojo prvinso poslanstvo v četah, bataljonih, brigadah in v zaledju. Ognjevitja beseda, borbena pesem, ves kulturni program je širil obzorja gledalcev in poslušalcev, jim bodril srca za boj. Nešteto borcev je v nahrbtniku nosilo poleg municije tudi knjige in jih v prostem času prebiral. Med njimi je bilo veliko takšnih, ki so v narodnoosvobodilnem boju prvič doživljali resnično lepoto kulture, in nemo nih, ki so se tudi sami lotili kulturnega ustvarjanja.

Ce danes govorimo o teh stvarih, potem jih ne kličemo v spomin le zaradi kulturnega praznika in jubileja, ki ga slavimo. Govorimo o njih preprosto zato, ker so narodnoosvobodilni boj in pota, ki so pripeljala do njega, neizčrpana zakladnica izkušenj za današnja in jutrišnja rabo. Poznati lastno preteklost, zlasti dobro poznati največji vzpored v zgodovini slovenskega naroda in sile, ki so ga povzročile, na katerem je grajena naša današnja in jutrišnja usoda, iskati in najti do te dobe pravo odmero in jo prav vrednotiti, vse to je izrednega pomena zlasti za mlade generacije. Izrednega pomena tudi kot pot k privzganju splošnega aktivnega odnosa človeka do družbe, ki v njej živi. Le tako lahko spoznavamo naloge sodobnosti in zaznavamo potrebe prihodnosti.

Danes se udeleženci narodnoosvobodilnega boja in napredne sile te družbe s ponosom oziramo na prehojeno pot; zato imamo tudi tehtne razloge. Narodnoosvobodilni boj je rešil slovenskega človeka, da ga ni uničil fašizem, obvaroval je narodno skupnost, da ni propadla. Nihče seveda nima namena iz nosilcev narodnoosvobodilnega boja delati miti. Kakor vsi ljudje, smo bili tudi partizani vsakdanji preprosti ljudje. Ljudje iz mesa in krvi, ljudje do dobrih lastnosti in napakami. Toda vse je prežemala ena, bistvena, zlahtna skupna lastnost: breznena predanost svojem narodu in stvari delavskega razreda. Če spet in spet poudarjamo to stvar, potem jih poudarjamo nameroma. Vedno znova se namreč najdemo ljudje, znanj in se trudijo, da bi zmanjšali pomen narodnoosvobodilnega boja, da bi zamaglili zgodovinska dejstva, o tem, kdo je bil dejanski nosilec tega boja. Vedno znova se oglašajo ljudje, ki skušajo na različne načine degradirati partizanski boj ali ga celo izničiti, ga prikazati kot fantastiko prenapetih možganov ali kot zmerom ponavljajočo se klišee, kot črnbelo slikanje ali kot spopad nekega človeških izvirkov in podobno. Prav gotovo je nam vsem, zlasti udeležencem narodnoosvobodilnega boja, kakor tudi vsem naprednim ljudem te dežele navdaje do tega, da je narodnoosvobodilni boj prikazan stvarno, objektivno, prikazan tudi v zmotah, napakah in slabostih, toda hkrati prikazan kot resnična moč, brez katere ne bi nikoli zmagali. In njegovo resnično moč najbolj dokazuje današnja naša stvarnost, ne kapitalistična, ne klerikalna, ne birokratsko-konzervativna, marveč socialistična samopravna stvarnost te družbe in te dežele. In najsi je to dejstvo še tako jasno, ga je treba vendarle nenehoma ponavljati.

Danes veliko govorimo o kontinuiteti revolucije, o njenih vrednotah, govorimo o vseljudskem odporu, ki naj predvsem sloni na izkušnjah narodnoosvobodilnega boja. Trudimo se graditi naprej samopravno družbo čim bolj zadovoljnih ljudi. Kako je tedaj mogoče v isti mah ustvarjati nevero v lastno moč? Nevero v potrebo po obrambi pridobitev revolucije? Ustvarjati misljenje, da se tudi sili ni mogoče upreti: smo pač majhen narod, škoda žrtve? Ali takšna miselnost ne pritiska slovenske narodne zavesti, ki se je v narodnoosvobodilnem boju močno in do kraja zavrnila, nazaj v obdobje, ko smo bili Slovenci narod hlapecev.

Razmere, v katerih živimo, in čas, ki je pred nami, terjajo tako od naprednih sil kot od vsa-

kega posameznika odločnost, bojevitost, pripravljenost za spopad s težavami, zavzetost za združevanje ljudi tudi različnih misli ob enotnih skupnih družbenih ciljih. Skratka, več takšne volje, ki je bila značilna za partizanski čas, je vsem nam potrebno, če hočemo biti učinkoviti pri doseganju smotrov, ki smo si jih zastavili. To je tudi pogoj, da se naša revolucija, vsa polnokrvna, sočna in prekipeljava energije ne osuši, marveč dobiva nenehoma nove spodbude.

Uspehi, ki jih dosegamo, nas morajo bodriti pri delu. Uspehi na vseh področjih. Tudi v kulturi. Tudi zanj je mogoče reči, da je napravila po vojni izreden napredek. Od tridesetletnice kulturnega plenuma je prav, da to poudarimo. Toliko kulturne ustvarjalnosti, kot je sedaj, je ni bilo nikoli v zgodovini slovenskega naroda. Naš čas je, če smo objektivni, klub različnim nesporazumom in spopadom, zelo ugoden za tvornost nasploh in na kulturnem področju posebej.

Seveda pa s stanjem ne smemo biti zadovoljni. Klub posameznim družbenim prizadevanjem klub raznim kulturnim in političnim aktivnostim, da bi se družba hitreje kulturno dvigala, je razvoj počasn. Ne gre za kakšno namišljeno družbeno zavest in ne za morebitno spodbujanje kulturnih mecnov in menežerjev, temveč za zgraditev takšnih družbenih odnosov, v katerih bo nosilec kulturnega dejavnosti delovni človek sam, proizvajalec, samopravljavec. Osnovna bitka za kulturo — če lahko tako rečemo — za perspektivo umetniškega, znanstvenega delovanja, je bitka, da bo delavec gospodar sredstev, ki jih ustvarja, in s tem tudi gospodar odločitve, za kakšne potrebe bo dajal ta sredstva. Gre za pravi revolucionarni boj, začrtan z okvirni nove ustave, za dokončno osvoboditev delavca.

Razvoj kulture, umetnosti, znanosti je s tem bojem eksistencialno povezan. Napredne sile slovenske družbe, kulturne, politične, gospodarske ali katerekoli druge fronte so torej tembolj dolžne, da družno stopijo v kulturno akcijo, ki ji bo izhodišče ideja o svobodnem in družbeno - ekonomsko enakopravnem samopravljavcu, o bogati in polni človeški in družbeni osebnosti. Prava kultura, porojena iz notranje nje in sprejeta kot lastna potreba, vodi po včasih nerazločljivih, a vendar zanesljivih stazah do takšne osebnosti.

Ustava govori v tem smislu o svobodni menjava dela.

Toda delali bi si utvare, če bi računali, da bo svobodna menjava dela stekla sama od sebe. Tega tudi ni mogoče prepustiti le kulturnim ustvarjalcem in porabnikom kulture. Potrebno je ustvarjati splošno družbeno ozračje za spodbudno, načrtno gojitev in razvijanje potreb po kulturnih dobrinah, kulturnem ustvarjanju in poustvarjanju. In pri tem nam je v pomoč dejstvo, da je večja kulturna razgledanost in višja kulturna ustvarjalnost tudi eden od pogojev večje produktivnosti dela in boljše samopravljavske učinkovitosti.

Toda svobodna menjava dela bo morala izostriti odnose tudi do kvalitete za višje in boljše, vrti vsemu, kar ni resnična kultura. Izostri bo odnose proti šundu, kiču, plaži, pogrešni literaturi, vsemu tistemu, kar pod vplivom komercializacije buržoaznega sveta ponuja tržišče. Pa tudi proti klanovstvu, cehovstvu, golemu formalizmu in podobnim pojavom, ki obstoje v naši družbi. Proti grupam, ki priznavajo samo sebe in svoj

krog in na umeten način poizkušajo iz posameznikov ustvarjati umetnike, ne da bi jih, če se že pojavijo v javnosti, podvrli objektivni, načelni, marksistični umetnostni kritiki.

V socialistični skupnosti sta umetnost in kultura nasploh namenjena predvsem delovnemu človeku, delovnemu ljudstvu. Zato delavci v procesu menjave dela tudi odklonijo ponudnike, ki delajo v nasprotju z njegovimi zgodovinskimi interesi, jim odrečejo podporo. Zato ne kvazikultura, ne klanovstvo, grupstvo in privatizem, ne breznačelnost in brezdružnost, pa naj bo še tako lepo zavita v demokratične tancice, ne birokratsko ravnanje, pa če je še tako prikrito z navidezno zvestobo partiji, ne more ustvarjati dobre klime za menjavo dela. Predvsem bi morali tudi sami kulturni delavci najbolj odločno nastopiti z ostro in načelno kritiko vsega, kar je slabega, antisocialističnega na kulturnem področju.

Razmerje umetnika do družbe in človeka bi se moralo torej kar naprej zgledovati po načinu, ki ga poznamo iz narodnoosvobodilnega boja.

Ko danes slavimo spomin pesnikov, nosilca najnaprednejše slovenske tradicije in obetno znamenitega kulturnega dogodka v narodnoosvobodilnem boju, nam morajo hotenja stremeti k enemu: Da je resnična kulturna izpoved nenehna spodbuda tvornim silam delovnega človeka in neizčrpen vir za bogatitev njegovega duha in njegovega srca.

Lepa Jennifer O'Neil na «Festu» v Beogradu

Na festivalu nagrajenih filmov v Beogradu je letos bila tudi ameriška filmska umetnica Jennifer O'Neil, ki igra glavno žensko vlogo v filmu «Poletje 42». Film je bil nagrajen z »zlato globusom« ter z nagrado filmske kritike

OB PREHODU KINA ARISTON K PODJETJU INC

Filmska distribucija pri nas pomanjkljiva

Neverjetno veliko filmov ne pride pred filmsko publiko

Ni težko ugotoviti, da v Trstu mnogo filmov ne predvajajo, tudi takih, ki dosežejo v drugih mestih precejšen uspeh. Bolj kot od okusa publike je to odvisno od propagande, saj je tudi okus pojav, ki se oblikuje. V tem smislu je vsa ital. distribucija nerodna, z razliko npr. od ameriške. Dovolj je, da primerjamo ital. naslove filmov z izvirnimi ameriški, pa se zavedamo, kako v Italiji zaupajo bolj v površno presljudenje, kot v dejansko informacijo. Razlika se sprejme na proizvodnjo samo, ki jo v ZDA lahko razdelimo po žanrih, v Italiji pa po «filmih», torej po dosti bolj trenutnih smereh. Proizvodnja, distribucija in programacija so tako povezane, da distribucija pogosto obtožuje za neuspeh nekaterih filmov položaj kinematografskega trga.

Tu bomo skušali dognati, v kakšni meri je slabo izkoriščanje mnogih filmov v Trstu odvisno od distribucije. Trst je še vedno med 16 mest, ki jih imenujejo «capozona» oz. večja središča filmskega trga. Dejansko pa večina hiš ni prisotna v Trstu in programi svoje filme iz Padove, od koder le nekatere hiše včasih pošiljajo v Trst potujoče programatorje.

Pred leti so imele sedež v Trstu še skoraj vse filmske družbe. Sedaj je ostala le še Titanus, ki ji zato tudi uspe prikazati vse svoje filme. Poleg nje in poleg manjše Varietety ima v Trstu predstavnika družba Walter Proto, ki širi filme Italnolegia

in manjših podjetij. Predstavnika v Trstu ima še družba Dear International (Warner Bros.), ki ji uspe prikazati skoraj vse filme, včasih po zaslugi krožkov, na katerih sodelovanje je pripravljeno. V Trstu je prisotna nadalje še družba Italcines, ki širi filme družbe PEA in manjših podjetij. Pogosto deluje z manjšimi kinematografi. Filmi družbe PEA imajo zelo slabo distribucijo, saj nismo videli še cele vrste filmov.

Za vse ostale filme se morajo tržaški kinematografi obrniti na Padovo. Vse tovrstne družbe lahko razdelimo v italijanske družbe, v ameriške in v manjše deželne. Primer zase je družba Cineriz, ki širi zadnje čase poleg svojih še filme ameriške družbe 20th Century Fox. Distribucija Cineriz je še kar kaplarna, saj nismo videli v Trstu le Forbesove «Luna arrabbiata». Filmi Fox pa so dosti bolj nesrečni saj niso še prikazali cele vrste filmov te družbe. Fox je doslej delala velike težave tudi filmskim krožkom, direktor pa nam je zagotovil, da se bo položaj spremenil.

Od distribucije Euro International so še neznani Carpijev film «Corpo d'amore», Dassinov «Promessa all'alba» in Sewellov «Il mostro di sangue», in sam dan pa so predvajali kolektivni film «Il territorio degli altri».

Družba Fida v Trstu še ne predvajala naslednjih filmov: Francija «Il terrore viene dalla piovra», Lestera «I tre moschettieri», Yanna «Questo nostro simpatico mondo di pazzi», Godardovega «Crepia padrone, tutto va bene» (ki ga najavlja neki krožek), in sam dan pa je ostal Crainov «Blacula».

Družba Cinema International Corporation (CIC), ki razpečava proizvodnjo Paramount, Universal in Walt Disney Production (sedaj pa do menda še francosko Les Films de la Boetie), ni še predvajala Bogdanovičevega «Paper Moon» in Furieva «La signora del blues», iz lanske sezone pa Hillovega «Mattaio 5».

Kar se tiče podjetja Metro Goldwyn Mayer, je bilo veliko pisanja o njegovi bližnji smrti na terezi filmske distribucije. Njegove filme bo v Ameriki razpečevala United Artists, v Italiji pa od prihodnje sezone CIC, odpadla pa bo menda povezava z italijansko družbo Panta.

United Artists, ki je zadnje č. se doživela največje uspehe, proizvajalci PEA («Ultimo tango a Parigi», «I racconti di Canterbury»), ni še prikazala v Trstu Yannovega filma «Dacci oggi i nostri soldi quotidiani», Guerciovega «Electra Glides», Cittičevega «Storie scellerate» itd. Le z velikimi težavami je Cappelli uspešno prikazati Penov film «Alice's Restaurant». Večkrat ima U. A. malo izvodov nekaterih filmov, ki zato krožijo malo; tak primer so Hickoxov «Oscar insanguinato», Richardsonov «I fratelli Kelly», Ashbyjev «Il padrone di casa», Truffautov «Il ragazzo selvaggio» in Wilderjev «Vita privata di Sherlock Holmes».

Od ameriških podjetij in družb bomo obravnavali na koncu Cead Columbo, kar ima najsibljivo povezavo s Trstom in se izrečno opoveduje sodelovanju s filmskimi krožki, ki so večkrat priskusili predvajati kak nujen film, ki ni bil prikazan v kinematografih. Taki primeri so za letošnje sezono Greenov «Godspell» in Kra-

merjev «I duri dell'Oklahoma», za lansko Frakerjev «Rantolo nel buio» in Bogdanovičev «L'ultimo spettacolo», za prejšnje Frankenheimerjev «Cavalieri selvaggio», Poitierjev «Non predicare, spara», Nortonov «Per 100 chili di droga», Rafelsonov «Cinque pezzi facili», Guidov «Un amico», le za nekaj dni pa so predvajali Sarafianov «Corri libero e selvaggio», Kramerjev «RPM», Van Peeblesov «L'uomo caffelatte», Frankenheimerjev «Un uomo senza scampo» itd. Upamo, da bo vsaj kinu Ariston uspešno popraviti to stanje, ki je težko razumljivo tudi z vidika komercialnih interesov družbe.

Ostale družbe imajo deželno menzijo. Največja od teh je morada San Marco, ki ima svojo agencijo tudi v Vidmu in širi med drugimi filme državne družbe Indief. Manjše deželne družbe so DIF Veneta, EDI film, RCV, Vio, Florida, Murdocco (v Vidmu) in še toliko drugih, skoraj vse s sedežem v Padovi in z minimalnimi stiki s Trstom. Vse te ter še omenjeni Walter Proto in Italcines siri delo manjših, večkrat milijonov vrednih podjetij na državnem nivoju (Alberati, Capitol International, Cidif, Cinerad, Delta, FAR International, Gold, Interfilm, Italian International Film, Junco, Medusa, Overseas, PAB, PAC, Telemundo i. i. veliko še manjših). Marsikateri filmi teh družb in podjetij v Trstu niso bili sploh predvajani. Nekateri filmi pa so krožili le po nekaterih deželah, npr. nekatere repertuarne Totièvih filmov in film z Angelom Muscom «Fiat volutas Dei».

Naš pregled seveda ne upošteva «kulturne distribucije» kinoteke, veleposlaništev, festivala v Pesaru in raznih kulturnih organizacij (kot je rimski Filmstudio). Med komercialno in kulturno distribucijo sta podjetja DAE in Longobarda (emanacija milanske kinoteke), ki kontaktirata v Trstu le s krožki. Prav tako ne bomo pisali o 16-mm distribuciji, katere najbogatejša predstavica je Sampaolo-film.

Velik problem za ljubitelje filmov je tudi možnost, kako priti do starih filmov, kajti po komercialnem izkoriščanju je film redko še dosegljiv: kinoteke namreč razpečujejo malo filmov, televizija pa ga kvečjemu enkratno predvaja. Splača se potemtakem pohvaliti pobudo milanskega krožka Salone Pier Lombardo, ki mu je uspelo dobiti od podjetja MGM nekaj klasičkov ameriškega musicala. Tu di padovski CUC in kaka druga organizacija se usmerjajo k odkritju in širjenju starih del. Pri nas je treba opozoriti na bogato zalogo starih filmov, ki jo ima Attilio Cappel in Conegliana Veneta.

S. G.

Ivan se ne more razklati na dvoje

Kakor nam pove že samo ime je Ivan Rebrov po poreku Rus. Živi pa v Nemčiji, kjer ima tudi v Taunusu, kadek 50 km od Frankfurt, svoj grad. Mož je skoraj dva metra visok, tehta 120 kg, ukvarja se pa s petjem in nastopanjem v varietejih. Služi veliko denarja. Toda mož se ni prorsilv toliko s tem, pač pa zaradi tega, ker si zaradi njega oskočili v laes dve ženski, plavalasa Renata Bergoley in tenmolasa Irma Weber. Mož pa pri vsem tem modro razsoja takole:

«Razumem, da se sovražita in da me vsaka od njiju hoče imeti telega in ne le napol. Voda raztrga se ne morem. Za sedaj naj potrpi, pozneje pa bomo z deva že kako uredili.»

RADIO VELEIZIJA

SOBOTA, 9. FEBRUARJA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL	
9.30 - 11.30 Šola	
12.30 Poljudna znanost	Krščanstvo in človekova svoboda
	Oddajo pripravila Egidio Caporello in Angelo d'Alessandro
12.55 Komični filmi	
13.30 DNEVNIK	
	Danes v parlamentu
14.10 Odprta šola	
	Tedenska oddaja o vzgojnih problemih
15.00 - 17.00 Šola	
17.00 DNEVNIK	
	Izžebanje loterije
17.15 Program za najmlajše	
	H. C. Andersen: Mignolina
	Pripoveduje Milena Vukotić
17.35 Program za mladino	
18.30 Poljudna znanost	
	Monografije: Razsoljevanje
18.55 Sedem dni v parlamentu	
19.20 Nabožna oddaja	
19.30 Kronike dela	
	Vremenska slika
20.00 DNEVNIK	
20.40 V SOBOTO ZVEČER OD DEVETIH DO DESETH	
	Glasbeno - govorni spored z Luigiim Proiettiem
21.45 Posebne reportaže TV dnevnika	
	Oddajo pripravil Ezio Zefferi
	LJUDE Z JUGA
	Mali posestniki na Siciliji, iz Basilicate in Campagnie so protagonisti drugega nadaljevanja programa, ki ga je Aldo Falvina pripravil za oddajo «Posebne reportaže TV dnevnika». Njihova pričanja o življenjskih razmerah povedo, da so se pogoj pri njih spremenili, kajti nekoč je razmeroma majhen kos zemlje zagotavljal življenje kmetu in njegovi družini. Danes pa so zahteve vse drugačne, kajti kmet se ne zadovolji več z nekdanjo skromnostjo, pač pa vidi svoj cilj v standardu, ki ga ima mestni človek. In tudi njegovi otroci, ki sedaj študirajo, ne nameravajo ostati na kmetih, pač pa ubirajo nove poti. Težko je v tem primeru govoriti celo o kmetstvu, ki bi ga spremenili v neakosno industrijo, kajti tudi v primerih, ko se kaže dobra volja majhnih kmetov, nastopijo zapletljivi birokratskega značaja, da kmetu zares ne preostane drugega kot ubrati pot v mesto ali celo v tujino
22.30 DNEVNIK	
	Vremenska slika
DRUGI KANAL	
15.30 Svetovno prvenstvo v alpskem smučanju	
	Prenos iz St. Moritza
18.00 Sodobni vzgojni problemi:	
	OTROK IN OKOLJE
18.30 Dribbling	
	Tedenski športni program
	Športne vesti
19.20 Under 20	
	Glasbeno srečanje za mladino
	Danes je na sporedu že 11. nadaljevanje te zanimive glasbene oddaje, ki priteguje predvsem mlajšo publiko, tisto namreč, ki ji je po volji po glasba. Danes bodo nastopili ansambli in pevci, ki spadajo v sam vrh, torej med najbolj popularne izvajalce tovrstne glasbe
20.00 Recital tenorista Franca Bonisolia	
	Bo razne dele iz oper Manon, Rigoletto, itd.
20.30 DNEVNIK	
21.00 Sambaoramba	
	TV film v režiji Richarda Benetta, v glavnih vlogah pa igrajo Burt Ives, James Farentino, Duane Gray, Allan Lurie itd. Odvetnik Nichols odpotuje v neko drugo deželo, ker mora tam braniti oboževalce, ki mu očito, da je umoril človeka, ki je posilil njegovo ženo. Odvetniku uspe dokazati, da je morilec izvrzil zločin, da bi opral čast svoje žene. Potemtakem ni govor o prenešanem umoru. Toda pravdarek ni po volji staremu poslovnemu človeku Turnerju, ki je bil prijatelj pokojnega. Zato Turner prepriča porotnico Edith Povellev, naj reče, da jo je Nichols podkupil. In sedaj se mora Nichols sam braniti pred obožbo podkupovanja. Prevzame nase svojo obrambo in noče obrambe prijatelja odvetnika Neila Darrela. Kaj več zvečer
21.50 Zgodovina jazza:	
	BIG BAND
JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA	
10.35 TV šola:	
	Marksizem, B. Bersa, Poklicna usmeritev itd.
12.55 Svetovno prvenstvo v alpskem smučanju	
15.35 DAKTARI: «MORILSKO PLEME»	
	Serijski barvni film
	Daktari pripravlja opico Judy na vesoljske polete. Njegovo početje opazuje črnc iz nekega primitivnega plemena, ki časti opice kot svete živali. Da bi «sveta» opica Judy ne trpela v Daktarijevi «šoli», jo črnc ubrabi.
	Kako se prebrisan Judy najde med «svetimi» živalmi, bomo videli v današnji epizodi
16.25 Košarka: Lokomotiva — Bosna	
18.00 Obzornik	
18.15 Hokey na ledu:	
	JESENICE — OLIMPIJA
19.45 Barvna risanka	
20.00 DNEVNIK	
20.25 Zunanje-politični komentar	
20.35 «Trikrat sedem»	
	Nagrada oddaja
21.35 Gledališče v hiši	
22.05 DNEVNIK	
22.20 COLDITZ	
	Serijski barvni film
KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA	
16.25 Košarka: Bosna — Zagreb	
19.45 «Ljubezen na podstrešju»	
20.30 Življenje v Sydneyu	
21.20 Svetovno prvenstvo v alpskem smučanju	
TRST A	
7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila: 7.05 Jutrjana glasba; 11.35 Poslušamo spet: 13.30 Glasba po željah; 15.45 Oddaja za avtomobiliste; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve: 18.30 Koncert; 18.45 in 19.10 Družinski obzornik; 19.25 Zborovski petje; 20.00 Sport; 20.50 «Odsodna deska»; 21.30 Popevke; 22.30 Relax ob glasbi.	
TRST	
12.15 Deželne kronike: 14.40 Tretja stran; 15.10 Med prijatelji glasbe; 16.40 Zborovski petje; 19.30 Deželne kronike.	
KOPER	
6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30 Poročila: 6.15 Glasba za dobro jutro; 8.45 Pisana glasba; 10.15 Poje Isaac Hayes; 11.15 Priljubljeno jim spet; 12.00 Glasba po željah; 14.00 V veselju družbi; 15.30 Jug. pevci lahke glasbe; 17.00 Zapojejo in zaigrajmo; 17.45 Primorska in njeni ljudje; 19.00 Za konec tedna; 19.30 Prenos RL; 20.00 Glasba v večeru; 20.45 Glasbeni weekend.	
NACIONALNI PROGRAM	
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila: 7.10 Jutrjana glasba; 8.30 Popevke; 10.00 Reportaža; 12.10 Lahka glasba; 13.20 Preizkušajo se diletanti; 14.05 Odprta linija; 14.45 Znanstvena oddaja; 15.10 Veliki varietej; 17.10 Radijski oder; 18.45 Lahka glasba; 19.20 Kronike Juge; 20.20 «Andata e ritorno»; 21.45 Glasbeno-govorni spored.	
II. PROGRAM	
7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 9.35 Strnjena komedija; 10.05 Pesem za vsakogar; 10.35 Glasbeni varietej; 11.50 Zborovski petje; 12.40 Zgodovina ital. popevke; 13.50 Kako in zakaj?; 14.10 Ploščice; 14.30 Posebna reportaža; 18.05 Ital. folk glasba; 18.35 Med nami povedano; 19.30 Svetovno prvenstvo v alpskem smučanju; 20.00 Cherubinijeva opera «Medea».	
III. PROGRAM	
10.00 Koncert; 11.40 Komorna glasba; 12.20 Sodobna ital. glasba; 13.00 Glasba skozi čas; 14.30 Beethovenove skladbe; 15.10 Verdijeve «Traviata»; 17.25 Brez naslova; 18.00 Skeči in ploščice; 19.15 Koncert.	
SLOVENIJA	
7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Na današnji dan; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pionirski tehnik; 9.35 Najdene skladbe; 9.50 Poslušate radio — gledate televizijo?; 10.15 Glasbeni drobiži; 11.15 Z nami doma in na poti; 12.10 Melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Čez travnike in polja; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 S pesmijo po Jugoslaviji; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Naši operni pevci; 16.00 «Vrti-kušajo se diletanti»; 16.45 S knjižnega trga; 17.10 Klavir v ritmu; 18.00 Aktualnost; 18.45 Naš gošt; 19.00 Lahko noč, otroci!; 20.00 Radijski razgovor; 21.00 Plesni orkester; 22.20 Oddaja za izseljence; 23.05 S pesmijo v novi teden.	

Naš Kras v davnini ter v nedavni preteklosti

Novo delovno leto združenja «Pro Natura Carsica» se je nedavno začelo s predavanjem, ki ga je imel dr. Franco Legnani o temi «Tržaški Kras kot raziskovalno področje o evoluciji človeka glede na novejša odkritja». Par dni za tem pa je prof. Polli govoril o meteoroloških postajah in meteoroloških opazovanjih na našem Krasu.

Da je tržaški Kras in Kras nasploh zelo zanimiv, smo že velikokrat ugotovili, prof. dr. Legnani je pa v svojem predavanju prikazal vzroke, zakaj je bil Kras primeren za raziskovalna dela o evoluciji človeka: kraške jame so omogočile, da znanstvenik ponovno odkrije okolje, v katerem je človek živel nekoč. V svojih dveh daljših obdobjih ledena doba, ki sta trajali približno 20 tisoč let, se je Kras znašel v prav posebnih klimatskih razmerah, ko so se alpski ledeniki raztegnili vse do ravnine, kjer je danes Videm, naša morje pa je se umaknilo daleč nazaj, tako da je na našem področju zavladovala prava kontinentalna klima z velikimi mrazovi, ko so po nekeksi tundi, ki se je tedaj raztezala na našem širšem področju pihali divji vetrovi po našem Krasu in tudi po ravnini pod njim, po tedanjem močvirju, ki se je raztezalo na področju, ki ga sedaj zavzema severni

Proslava slovenskega kulturnega praznika

(Nadaljevanje s 1. strani)

s kulturnimi dosežki našega naroda, posebej pa še, da smo v dnevnem stiku z večinskim narodom nosilci in posredovalci medsebojnega spoznavanja. To vlogo nam morajo priznati in omogočiti! Brez dobre volje družbe, v kateri živimo, li nam dolgože v tem oziru še marsikaj, si tega poslanstva ne moremo v polni meri privoščiti.

Da izsilimo vse kar nam pritiče, je koristno skupno nastopanje vseh Slovencev. Slovenski presvetni zvezi — je poudaril prof. Palčič — je iskreno do sodelovanja z vsemi Slovenci, ki tudi iskreno mislijo na možnost skupnega nastopanja. Tudi praznovanje dneva slovenske kulture je že, in bi moralo izveneti, kot prilžnost srečanja vseh Slovencev na tistih osnovah, ki nas združujejo. Zahtevati pa in vsiljevati komurkoli spornost kot osnovo za skupnost, pomeni delati proti skupnosti.

V zaključku svojega govora, ki so mu vsi prisotni pritrtili z dolгим aplavzom, je prof. Palčič dejal, da naslednje Slovenske prosvetne zveze kot nosilčica kulturne prosvetne v državi polno uveljavitev slovenskega človeka v tem prostoru. Za tako poslanstvo nima nikakršnih magičnih formul in se nasprotno zaveda, da je za doseg tega cilja potrebno vložiti mnogo naporov, da je potrebno delati v prvi vrsti pri nas samih, da ohrani-

Predsednik SPZ Klavdij Palčič govornik na sinočnji proslavi

mo doslednost in zvestobo načelom, iz katerih izhajamo. To so načela, ki so predstavljala moralno oporo našemu ljudstvu v narodnosvobodilni borbi, načela enakosti in priateljstva med ljudmi, ki jih je naš narod dobil kot oporoko od svojega velikega pesnika.

Sledil je kulturni program, ki ga je napovedovala Savina Vremčeva. Tržaški oktet, ki ga umetniško vodi prof. Sergij Radović, je zelo ubrano in z interpretacijskim občutkom zapel po vrsti Vračbevo Zdravico, Gallusovo Libertas animi, narodno Moje dekle mi je pošto poslalo, Srebotnjakovo Bori, Noč na vasi in zaključil z Mirkovim Kolom.

Slovensko amatersko gledališče se je predstavilo z izborom iz sodobne pesniškega in proznega ustvarjanja v Reziji, Benečiji, Gorici in Trstu. V podajanju Mihe Renka, Milice Kravosove, Jasne Petaroseve, Sergija Verča, Borisa Kobala in Igorja Sanočina ter delno ob glasbeni spremljavi, smo poslušali pravilčno pripoved iz Rezije o Lepi Vidi, kot jo je povedala Dorina Cunkina, narečno pesem Marije Mijtove Velika lebežen, pesem Irene Zerialove Majnica, odlomek iz novele Milana Lipovca Čubejska prigoda, pesem Miroslava Košute Hlisa, pesem Filiberta Benedetića Balada, odlomek iz novele Borisa Pahorja Brodolom, pesem Brune Pertotove Pesem nunci, pesem Acea Mermolje Beseda, odlomek iz knjige Alojza Rebule Gorje zelene drevesu, pesem Marka Kravosa Legenda ter še beneško ljudsko pesem Oj, pršu sen na sred vasi, kot jo je povedala Bežilija Bernjak.

Proslavo je zaključil Tržaški partizanski pevski zbor pod vodstvom Oskarja Kjudra, ki je zapel Emila Adamića Zdravico, puntarsko v priredbi Rada Simonitića Le vkup uboga gmaha, makedonsko narodno v Simonitićevi priredbi Bolen mi leži, Slovenci kremeniti v Kjudrovi priredbi, Radovana Gobca Pesem XIV. divizije ter Marjana Kozine Hej tovariši. Zgodnje tri je pel ob spremljavi ansambla harmonikarjev in nje nastopu poustvaril razloženo naših ljudi, kar je potrdil tudi navdušen aplavz.

Proslavo so se med drugimi udeležili tudi predstavniki matične domovine gen. konzul SFRJ Boris Trampuš, predstavnik ZKPO Slovenije M. Zakonjšek, letošnji nagradenec z glavno Prešernovo nagrado slikar Lojze Sočal kateremu je predsednik SPZ prof. Palčič med svojim govorom izrek čestitke ob visokem priznanju, poslanec v rimskem parlamentu Albin Škerk, deželni svetovalec Dušan Lovriha, Miroslav Košuta, ki je v odsotnosti predsednika Borisa Raceta, ki je skupno z delegacijo SKGZ odpotoval v Celovec na srečanje s predstavniki Zveze slovenskih organizacij, zastopnik SKGZ kot načelnik kulturne komisije, ravnatelj tržaške slovenske radijske postaje: dr. M. Poštovan in še drugi.

PO DVAKRATNEM ZASLIŠEVANJU RIMSKEGA GENERALNEGA PRAVDNIKA

Višji sodni svet začel postopek za premestitev Carmela Spagnuola

Sklep temelji na zakonu iz leta 1946, ki odreduje premestitev sodnika, če iz kakršnega koli razloga ne more več opravljati svojih dolžnosti v pogojih, ki so potrebni za ugled sodstva

RIM, 8. — Danes zjutraj ob 1.15. je višji sodni svet sprejel nepričakovan sklep, da bo začel postopek za odstranitev dr. Carmela Spagnuola z mesta rimskega generalnega pravdnika. Svet se je v svoji odločitvi skliceval na zakon iz dne 31. maja 1946, ki predvideva, da mora biti sodnik premeščen, če zaradi katerega koli razloga, tudi ne po svoji krivdi, ne more več opravljati svoje dolžnosti v pogojih, ki so nujno potrebni za ugled italijanskega sodstva.

Dogodek, ki je dal povod za preiskavo o delovanju rimskega generalnega pravdnika in za sklep, da se začne postopek za njegovo odstranitev je bila objava v tedniku «Il Mondo» intervjuja, ki naj bi ga dr. Spagnuolo imel s časnikarjem Massimo Capraro. V tem intervjuju je dr. Spagnuolo zelo ostro napadel policijske organe in jih obtožil korupcije. Zlasti oster je bil z bivšim načelnikom policijskih sil prefektom Vicarijem in kvestorjem Angelom Manganom. Neposredno je dolžil tudi bivšega ministrskega predsednika Tambronija, da je skorumpiral policijo.

Rimski generalni pravdnik je si eer demantiral intervju in izjavil, da so besede, ki mu jih je pripisal Caprara, le njegove izmislici.

ne. Te obrambne linije se je držal pri svojem sodni svet sprejel nepričakovan sklep, da bo začel postopek za odstranitev dr. Carmela Spagnuola z mesta rimskega generalnega pravdnika. Svet se je v svoji odločitvi skliceval na zakon iz dne 31. maja 1946, ki predvideva, da mora biti sodnik premeščen, če zaradi katerega koli razloga, tudi ne po svoji krivdi, ne more več opravljati svoje dolžnosti v pogojih, ki so nujno potrebni za ugled italijanskega sodstva.

Ne gre pozabiti, da je nekaj dni pred intervjujem z urednikom lista «Il Mondo» dr. Spagnuolo imel prav karjem milanskega tednika «Panorama». V tem pogovoru je dr. Spagnuolo javno zagrozil, da bodo nekatere skorumpirani sodniki rimskega sodišča drago plačali svojo krivdo. Že ta intervju, ki ga dr. Spagnuolo ni nikoli demantiral, bi bil zadostoval za začetek preiskave o dogajanju na rimskem sodišču. Ne gre pa pozabiti, da je prišlo v zadnjih časih v sodni palači italijanske prestolnice do vrste dogodkov, ki blatio italijanski sodni sistem. Izginilo je pomembno dokazno gradivo, izginili so magnetofonski posnetki, v urad nekega preiskovalnega sodnika so vthotapili prisluškevalno napravo. In še: dr. Spagnuolo je bil neprimerno v sodni palači in tisk ga je večkrat obtoževal, da si prebogostokrat pri svoji «eksplozivni» sodne preiskave, ki bi lahko privedle pred sodišče politične ali gospodarske močotece. Rimski generalni pravdnik se bra-

DVOJČKA: EDEN SE JE RODIL V PARAGVAJU DRUGI V ARGENTINI

Verjetno gre za edinstven primer na svetu: paragvajski mati je včeraj povila dvojčka, od katerih se je prvi rodil v Paragvaju, drugi pa v Argentini.

V dobi reakcijskih letal bi kdo lahko mislil, da gre za porod na letalu, kar bi tudi pojasnjevalo dejstvo, da sta se dvojčka rodila v dveh različnih državah. A ni tako: porok svojstvenemu porodu je bilo že stoletno prevozno sredstvo: kanu.

Prvi dvojček se je rodil pri Otanu, ne daleč od argentinske meje. Deček je bil zdrav in krepak, a mati, Servanda Cabrera de Caceres, je imela še dalj časa po porodu močne po-padke. Zaskrbljeni soprog jo je naložil na kanu in jo zapeljal do bližnjega misijona v Eldoradu v Argentini kjer je ženska rodila drugega otroka. Ker je bil prvi otrok prijatelj anagrafskemu uradu v Paragvaju, drugi pa anagrafskemu uradu v Argentini, bosta dvojčka Cabrera di Caceres prva dvojčka na svetu, ki bosta različne narodnosti.

Sprico izrednih okoliščin poroda so starši prosili argentinskega predsednika Perona in paragvajskega Stroessnera, naj bosta za botra dvojčkoma.

Medtem je občni zbor združenja «Struttura democratica», leva struja vsedržavnega združenja sodnikov, odobrila dokument, v katerem pravi med drugim, da so se preiskave in pobude, ki so jih zale pretorji v Genovi in Rimu, združile pri rimskem državnem pravdniku in da obstaja upravičena bojazen, da jih bodo v Rimu zadušili.

bivši policijski komisar in sedaj elektronski izvedenec Francesco Greco, ki dolži generalnega pravdnika, da je zaviral pot pravice. Spagnuolo je obtožil Greca in Ferraro obrekovanja in sedaj je v teku v Firencah sodni postopek v zvezi s to tožbo.

Vprašanje, ki se postavlja je, kaj bo sedaj ukrenil generalni pravdnik. Kaže, da je Spagnuolo presedel v

Lon Nolovi krvniki

Pretrajiv prizor iz Kambodže: Nolova vojaka nosita glave, ki sta jih odsekala ubitim partizanom. Kljub izdatni ameriški vojaški pomoči kambodške vlade čete niso bile dosle na bojnem polju kos partizanom, zato kot vsi strahopetci dajejo duška svojemu besu nad mrtvimi ali ranjenimi nasprotniki

Japonski talci osvobojeni
Teroristi dopotovali v Aden

TOKIO, 8. — Japonsko zunanje ministrstvo je sporočilo, da je ob 13. uri po krajevnem času letalo DC-8 japonske letalske družbe JAL z devetimi teroristi na krovu pristalo v Adenu v ljudski demokratski republiki Jemen. S tem se je končal brez prelivanja krvi teroristični podvig palestinskih gverilcev, ki so v sredo zasedli japonsko veleposlaništvo v Kuvaitsu.

Japonsko letalo, na katerem so bili štirje teroristi ki so napadli rafinerijo Shell v Singapuru, je pristalo v Kuvaitsu v prvih jutranjih urah. Po večurnih pogajanjih so teroristi, ki so zasedli veleposlaništvo, osvobodili talce in se pustili odpeljati na letališče, kjer so izročili orožje policistom. Istočasno so teroristi iz Singapura osvobodili svoje tri talce.

Minilo je še nekaj ur preden je južnojemenska vlada privolila v sprejem devetih teroristov (danes je bilo končno ugotovljeno, da so bili teroristi, ki so napadli japonsko veleposlaništvo v petih in da med njimi ni bilo Japoncev). Gverilci so sicer izrekli željo, da jih odpelje v Bagdad, a kaže, da jih sirska vlada ni hotela sprejeti.

Na sliki: kuvaitski obrambni minister šejk Saad Abdulah Al Alem sporoča časnikarjem vest o srečnem izidu terorističnega podviga.

—

Libijsko-ameriški sporazum o petroleju

TRIPOLIS, 8. — Libijska tiskovna agencija je sporočila, da je libijska petrolejska ustanova podpisala z ameriško družbo «Occidental petroleum» sporazum, po katerem bodo Američani lahko iskali petrolej v severni in v nekaterih področjih zahodne Libije.

Ameriška družba bo naložila v raziskave 90 milijonov dolarjev v prvih petih letih in sporazum bo avtomatsko zapadel, če v tem roku ne bodo dobili petroleja. Libijska petrolejska ustanova bo lahko razpalagala z 81 odst. petroleja, ki ga bodo načrpali, ameriška družba pa z ostalimi 19 odstotki.

—

Merkur ima atmosfero

MOSKVA, 8. — Moskovski list «Izvestija» poroča v svoji današnji številki, da je sovjetski astronom Nikolaj Kozirev odkril, da ima tudi Merkur atmosfero. Znanstvenik, ki se je za svoje delo poslužil spektrografskega opazovanja, meni, da je atmosfera debela 600 km in da jo sestavljajo zelo lahke plin, verjetno vodik.

V sporočilu zagotavljajo oblasti

NEUSPEŠNO POOSTRENO NADZORSTVO FRANCOSKE POLICIJE

Pariški požigalec citroenov tokrat zakrivil smrt človeka

71-letni Robert Gillis se je zadušil v dimu, ki ga je povzročilo gorenje plastične karoserije zažganega avta - Policija v škripcih

PARIZ, 8. — «Plovolski piromani», človek, ki že več mesecev zažiga po ulicah pariškega predmestja avte citroen, je postal s svojim zadnjim podvigom tudi morilec. Danes ponoči je namreč zažgal avto citroen «mehari», ki ima karoserijo iz plastike, ki zelo lahko gori, pri čemer nastane mnogo dima. In prav to je povzročilo smrt 71-letnega Roberta Gillisa, ki ga je dim zadušil v njegovem stanovanju. Avto je bil namreč parkiran v veži hiše, kjer je stanoval Gillis z družino. Dim je prodrl v njegovo stanovanje v tretjem nadstropju in ko so nrišli reševalci je bilo že prepozno. Gillis se je zadušil, štirje ostali člani njegove družine so v bolnišnici.

Kot vsako noč je več kot sto policajev, nekateri so bili preoblečeni v hipije, da bi se lažje skрили med množico, krožilo po pariškem predmestju. Njihova naloga je bila nadzorovati vse avte citroen mehari, ki so bili zadnje čase tarča požigal-človek, ki že več mesecev zažiga po ulicah pariškega predmestja avte citroen, je postal s svojim zadnjim podvigom tudi morilec. Danes ponoči je namreč zažgal avto citroen «mehari», ki ima karoserijo iz plastike, ki zelo lahko gori, pri čemer nastane mnogo dima. In prav to je povzročilo smrt 71-letnega Roberta Gillisa, ki ga je dim zadušil v njegovem stanovanju. Avto je bil namreč parkiran v veži hiše, kjer je stanoval Gillis z družino. Dim je prodrl v njegovo stanovanje v tretjem nadstropju in ko so nrišli reševalci je bilo že prepozno. Gillis se je zadušil, štirje ostali člani njegove družine so v bolnišnici.

Po pričevanju stanovalcev so gasilci prispeli zelo hitro, samo 20 minut po začetku požara. V tem kratkem časovnem razdobju je organizem priletlega Gillisa podlegel dimu.

Policija ugotavlja, da je bilo avto nemogoče vtičiti z ulice ter zato

sklepa, da je piroman nekdo, ki zelo dobro pozna navade lastnika meharija in tudi vezo, v kateri je slednji po navadi parkiriral svoje vozilo. Obstaja pa tudi druga možnost, piroman pa bi si zaželel nekoliko težjega podviga, da bi dokazal policiji in javnosti, da ga ne morejo ujeti. V prvem primeru gre po vsej verjetnosti za človeka, ki stanuje v tisti ulici, morda celo v hiši, kjer je zgorel zadnji avto, v drugem pa ostane odprta široka pahljaka možnosti saj nima policija nobenega elementa, da bi ga lahko zasedla.

Šef policije Bouvier je izjavil, da bo policija poostrelo nadzorstvo in da bo povečala število patrulj, ki kroži po pariškem predmestju. Kaže, da komisar Bouvier ne pripisuje mnogo pomena izjavam nekaterih priči, ki so baje videli dva Afričana, ki sta takoj po izbruhu požara zbežala. —